

Posudek oponenta diplomové práce

Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: Bc. Iva Trávníčková

Název závěrečné práce: Dilema – ochrana nebo svoboda lidí, kteří žijí v domově pro osoby se zdravotním postižením

---

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění:

Téma textu diplomové práce je vhodně zvoleno. Autorka vnímá, že je třeba kriticky reflektovat přístupy sociálních pracovníků ke klientům, zde specificky ke klientům s mentálním postižením. Autorka vychází při formulaci cílů z vlastní praxe a pozorování.

Hlavním cílem diplomové práce je podle autorky “zmapovat vývoj a změny podpory pro osoby s mentálním postižením žijící v domově pro osoby se zdravotním postižením, ve kterém se vyskytují rizika i jistoty a zaměstnanec se rozhoduje, zda bude klientovi nabízet pomoc nebo převezme kontrolu.“ Autorce bych doporučila znění tohoto cíle ještě drobně formulačně precizovat.

Cílem výzkumného šetření je zjistit “jakým způsobem se zaměstnanec pracující s lidmi s mentálním postižením rozhoduje pro pomoc nebo kontrolu u klienta žijícího v domově pro osoby se zdravotním postižením, kde se vyskytují rizika a nejistoty.“

Znění cíle celého textu a cíle výzkumného šetření je v zásadě totožné, pouze v rámci cíle celého textu autorka navíc uvádí, že bude mapovat vývoj a změny v rámci podpory klientům. Toto činí v teoretické části textu prostřednictvím popisu změny pohledu na osoby s mentálním postižením ze strany společnosti a nových trendů podpory lidí s mentálním postižením. V rámci samotného výzkumného šetření autorka zkoumá stav „tady a teď“.

Návaznost tří dílčích cílů na hlavní cíl výzkumného šetření a následně také tvorbu otázek do rozhovoru je možno pokládat za logickou a dobře propracovanou. Dílčí připomínku lze mít pouze k formulaci některých otázek pro jejich přílišnou „návodnost“ – viz např. TO9.

Hodnocení struktury práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění:

Osobně bych kriticky zvažovala ne/zařazení první kapitoly textu – „Vymezení základních pojmů“, jelikož se domnívám, že je zde nadbytečná. Pojmy zde stručně vysvětlené autorka vymezuje dále a podrobněji v dalších kapitolách textu, proto zde postrádám smysl jejího zařazení. Chápu, že zde

autorka chtěla stručně nastínit své vnímání těchto pojmů pro účely textu diplomové práce, z mého pohledu by toto však mohlo být ošetřeno již v rámci úvodu textu. Dále v rámci struktury textu postrádám jasnější rozdělení na teoretickou a praktickou část, které ze struktury (osnovy) textu na první pohled jednoznačně nevyplývá.

Hodnocení teoretické části práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění:

V teoretické části textu autorka popisuje všechny významné pojmy, se kterými pracuje v rámci hlavního a dílčích cílů výzkumného šetření, včetně vymezení obsahu pojmů „jistoty“ a „rizika“ v kontextu praxe domovů pro osoby se zdravotním postižením. Přitom pracuje s dostupnou, především česky psanou odbornou literaturou. Celkem podrobně zde uvádí svůj přístup k tématu pomoci/kontroly.

Hodnocení metodické části práce:

A **B** C D E F

Odůvodnění:

Ke zpracování metodické části přistupuje autorka standardním způsobem. Popisuje hlavní cíl a dílčí cíle, uvádí tabulku transformace dílčích cílů do otázek v rozhovoru. Popisuje výběr výzkumného přístupu a techniky sběru informací, popisuje výběr souboru respondentů. Pozitivně hodnotím fakt, že autorka provedla předvýzkum, který nebyl pouze „formální“, ale vedl k poměrně zásadním změnám v nastavení dílčích cílů a otázek do rozhovoru. Toto autorka podrobněji popisuje na str. 45-46 textu. V textu naopak postrádám bližší rozbor případných rizik výzkumu.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B **C** D E F

Odůvodnění:

Autorka přistupuje k vyhodnocování získaného materiálu pomocí metody kódování, postupuje podle jednotlivých dílčích cílů. Na závěr interpretací k jednotlivým dílčím cílům uvádí vždy shrnutí. Autorka v rámci interpretací přiměřeně používá doslovných citací respondentů. Autorka v rámci interpretací pracuje s „četnostmi“ zastoupení toho kterého typu výroku v rámci výběrové skupiny respondentů. Toto nepovažuji za zcela relevantní postup v rámci kvalitativního přístupu.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:A **B** C D E F

Odůvodnění:

Autorka v zásadě naplnila stanovené cíle.

Hodnocení formální stránky práce:A **B** C D E F

Odůvodnění:

Až na občasné překlepy, které se však v textu vyskytují v minimální míře, je práce po formální stránce v pořádku.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:A **B** C D E F

Odůvodnění:

Autorkou zvolené téma diplomové práce a zacílení aktivit výzkumného šetření mají potenciál přínosu do praxe sociální práce. Autorka tento potenciál vcelku dobře využívá. Významný je zde přínos i do praxe samotných respondentů, kteří měli v rámci rozhovorů možnost pozastavit se nad vlastní každodenní praxí a kriticky ji reflektovat.

Další připomínky:

nejsou

Otázky k obhajobě:

1. Domníváte se, že prováděné rozhovory reálně poskytly respondentům možnost kriticky reflektovat vlastní praxi?

Celkové zhodnocení práce: A **B** C D E F

Odůvodnění:

Diplomová práce splňuje všechny zásadní požadavky kladené na tento typ prací. V textu posudky jsou uvedeny dílčí připomínky.

V Hradci Králové 5. 1. 2016

Mgr. Lucie Smutková, Ph.D.